

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE**CENTRUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE A
ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC**

Anexa nr 3 la OMENCS nr. 4457/5.07.2016

CURRICULUM**pentru****clasa a IX-a****ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL –FILIERA TEHNOLOGICĂ****Domeniul de pregătire profesională: Comerț**

Acest curriculum a fost elaborat în cadrul proiectului “Curriculum Revizuit în Învățământul Profesional și Tehnic (CRIPT)”, ID 58832.

Proiectul a fost finanțat din FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară:1 “Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere”

Domeniul major de intervenție 1.1 “Accesul la educație și formare profesională inițială de calitate”

2016

Domeniul de pregătire profesională:Comerț

GRUPUL DE LUCRU:

BRUMAR CONSTANȚA	Dr. Ec. Profesor grad didactic I, Dr., Colegiul Economic „Viilor” București
COSTACHE RODICA	Profesor, grad didactic I, Liceul Tehnologic „Voievodul Gelu” Zalău
DINESCU MIRELA	Profesor, grad didactic I, Școala Superioară Comercială „Nicolae Kretzulescu”, București
GEORGESCU ROXANA	Profesor, grad didactic I, Colegiul Economic „Ion Ghica” Târgoviște
GASPAR HAJNAL	Profesor, grad didactic I, Liceul Tehnologic „Voievodul Gelu” Zalău
RAȘID NELIDA	Profesor, grad didactic I, Colegiul Economic Mangalia
NEGOIANU NICOLETA	Profesor, grad didactic I, Colegiul Economic „Costin C. Kirițescu”, București
POȘTOVEI CĂTĂLINA	Profesor, grad didactic I, Colegiul Economic Buzău
TANISLAV CRISTINA	Profesor, grad didactic I, Colegiul Economic „Ion Ghica” Târgoviște
VASILESCU MARIA	Profesor, grad didactic I, Școala Superioară Comercială „Nicolae Kretzulescu”, București

Angajatori consultați:

**Billa, C& A, Humanic, Deichmann, DM Drogerie Markt, Hervis, Kika
SC Romania Hypermarche SA**

COORDONARE CNDIPT:

Mihaela Ștefănescu – Inspector de specialitate / Expert curriculum

NOTĂ DE PREZENTARE

Acest curriculum se aplică pentru calificările corespunzătoare profilului Servicii, domeniul de pregătire profesională Comerț/Economic

1. Tehnician în activități de comerț;
2. Tehnician în contractări și achiziții;
3. Tehnician în activități economice;
4. Tehnician în administrație.

Curriculumul a fost elaborat pe baza standardelor de pregătire profesională (SPP) aferente calificărilor sus menționate.

Nivelul de calificare conform Cadrului Național al Calificărilor – 4

Corelarea dintre unitățile de rezultate ale învățării și module:

Unitatea de rezultate ale învățării	
Unitatea de rezultate ale învățării – tehnice generale	Denumire modul
URÎ 2. Aplicarea conceptelor de bază ale contabilității	MODUL 1. Bazele contabilității
URÎ 4 Organizarea activității unităților economice	MODUL 2 Economia întreprinderii
URÎ 5 Asigurarea calității produselor și serviciilor	MODUL 3 Calitatea produselor și serviciilor

PLAN DE ÎNVĂȚĂMÂNT
Clasa a IX-a
Învățământ liceal –filiera tehnologică
Aria curriculară Tehnologii

Domeniul de pregătire profesională: Comerț/Economic ¹

Cultură de specialitate și pregătire practică săptămânală

Modul 1. Bazele contabilității

	Total ore /an:	108
	din care: Laborator tehnologic	36
	Instruire practică	-

Modul 2. Economia întreprinderii

	Total ore /an:	108
	din care: Laborator tehnologic	36
	Instruire practică	-

Modul 3. Calitatea produselor și serviciilor

	Total ore /an:	108
	din care: Laborator tehnologic	36
	Instruire practică	-

Total ore/an = 9 ore/săpt. x 36 săptămâni = 324 ore

Stagii de pregătire practică - Curriculum în dezvoltare locală

Modul 4. *

	----- 90 -----
Total ore/an:	

Total ore /an = 3 săpt. x 5 zile x 6 ore /zi = 90 ore/an

TOTAL GENERAL: 414 ore/an

Notă: În clasa a IX-a, stagiul de pregătire practică se desfășoară la operatorul economic/instituția publică parteneră.

* Denumirea și conținutul modulului/modulelor vor fi stabilite de către unitatea de învățământ în parteneriat cu operatorul economic/instituția publică parteneră, cu avizul inspectoratului școlar.

¹.Unitățile de învățământ care au plan de școlarizare pentru calificările de nivel 4 „Tehnician în activități de poștă”, „Tehnician în activități economice” și „Tehnician în administrație” aplică la clasa a IX-a planul de învățământ corespunzător domeniului de pregătire profesională Comerț, din prezentul ordin.

MODUL 1: BAZELE CONTABILITĂȚII

• Notă introductivă

Modulul „**Bazele contabilității**”, componentă a ofertei educaționale (curriculare) pentru calificări profesionale din domeniul de pregătire profesională *Comerț/Economic*, face parte din cultura de specialitate și pregătirea practică săptămânală, aferente clasei a IX-a, învățământ liceal-filiera tehnologică.

Modulul are alocat un numărul de **108 ore/an**, conform planului de învățământ, din care:

- **36 ore/an** – laborator tehnologic

Modulul „**Bazele contabilității**” este centrat pe rezultate ale învățării și vizează dobândirea de cunoștințe, abilități și atitudini necesare angajării pe piața muncii în una din ocupațiile specificate în SPP-urile corespunzătoare calificărilor profesionale de nivel 4, din domeniul de pregătire profesională *Comerț / Economic* sau în continuarea pregătirii într-o calificare de nivel superior.

• Structură modul

Corelarea dintre rezultatele învățării din SPP și conținuturile învățării

URÎ 2. Aplicarea conceptelor de bază ale contabilității			Conținuturile învățării
Rezultate ale învățării (codificate conform SPP)			
Cunoștințe	Abilități	Atitudini	
2.1.1.	2.2.1 2.2.2.		Delimitări conceptuale în contabilitatea entităților. a) Incursiune în istoria contabilității b) Sistemul contabil parte a sistemului informațional economic: <ul style="list-style-type: none"> ○ cadrul general de reglementare a contabilității în România ○ contabilitatea – verigă de bază a entităților (organizarea și sfera de acțiune a contabilității, tipuri de entități) ○ utilizatorii informației contabile
2.1.2	2.2.3	2.3.1 2.3.2 2.3.3 2.3.4	Evidența economică: a) definiție, importanță b) formele evidenței economice
2.1.3.	2.2.4 2.2.5 2.2.6	2.3.5	Obiectul și metoda contabilității - comunicarea informațiilor contabile: a) definiția și trăsăturile obiectului contabilității b) categorii specifice obiectului de studiu al contabilității: active, capitaluri proprii, datorii (situația poziției financiare), venituri și cheltuieli (situația performanței financiare), ecuația fundamentală a contabilității c) definiția, trăsăturile și procedeele metodei contabilității d) principii contabile
2.1.4	2.2.7 2.2.8		Echipe, softuri și documente. A. Echipamente specifice și programe informatice

URÎ 2. Aplicarea conceptelor de bază ale contabilității			Conținuturile învățării
Rezultate ale învățării (codificate conform SPP)			
Cunoștințe	Abilități	Atitudini	
			utilizate în activitatea financiară și contabilă B. Aparate de marcat electronice fiscale C. Documentele de evidență contabilă: <ol style="list-style-type: none"> noțiunea și importanța documentelor structura documentelor modelul, forma și formatul documentelor clasificarea documentelor întocmirea, verificarea și corectarea documentelor circuitul, păstrarea, și arhivarea documentelor completarea documentelor pentru principalele tranzacții economice.

- **Lista minimă de resurse materiale (echipamente, unelte și instrumente, machete, materii prime și materiale, documentații tehnice, economice, juridice etc.) necesare dobândirii rezultatelor învățării (existente în școală sau la operatorul economic)**
 - ✓ Tabla, cretă, marker, flipchart;
 - ✓ Literatura de specialitate.
 - ✓ Calculator;
 - ✓ Videoproiector;
 - ✓ Imprimantă.

- **Sugestii metodologice**

Conținuturile modulului „**Bazele contabilității**” trebuie să fie abordate într-o manieră integrată, corelată cu particularitățile și cu nivelul inițial de pregătire al elevilor.

Numărul de ore alocat fiecărei teme rămâne la latitudinea cadrelor didactice care predau conținutul modulului, în funcție de dificultatea temelor, de nivelul de cunoștințe anterioare ale colectivului cu care lucrează, de complexitatea materialului didactic implicat în strategia didactică și de ritmul de asimilare a cunoștințelor de către colectivul instruit.

Modulul „**Bazele contabilității**” are o structură elastică, deci poate încorpora, în orice moment al procesului educativ, noi mijloace sau resurse didactice. Pregătirea se recomandă a se desfășura în laboratoare sau/și în cabinete de specialitate, ateliere de instruire practică din unitatea de învățământ sau de la operatorul economic, dotate conform recomandărilor menționate mai sus.

Pregătirea în cabinete/ laboratoare tehnologice/ ateliere de instruire practică din unitatea de învățământ sau de la operatorul economic are importanță deosebită în atingerea rezultatelor învățării.

Se recomandă abordarea instruirii centrate pe elev prin proiectarea unor activități de învățare variate, prin care să fie luate în considerare stilurile individuale de învățare ale fiecărui elev, inclusiv adaptarea la elevii cu CES.

Aceste activități de învățare vizează:

- aplicarea metodelor centrate pe elev, pe activizarea structurilor cognitive și operatorii ale elevilor, pe exersarea potențialului psihofizic al acestora, pe transformarea elevului în coparticipant la propria instruire și educație;
- îmbinarea și alternanța sistematică a activităților bazate pe efortul individual al elevului (documentarea după diverse surse de informare, observația proprie, exercițiul personal, instruirea programată, experimentul și lucrul individual, tehnica muncii cu fișe) cu

activitățile ce solicită efortul colectiv (de echipă, de grup) de genul discuțiilor, asaltului de idei, etc.;

- folosirea unor metode care să favorizeze relația nemijlocită a elevului cu obiectele cunoașterii, prin recurgere la modele concrete;
- însușirea unor metode de informare și de documentare independentă, care oferă deschiderea spre autoinstruire, spre învățare continuă.

Competențele cheie integrate în modulul „**Bazele contabilității**” sunt din categoria:

- **Competențe de comunicare în limba română și în limba maternă;**
- **Competențe de bază de matematică, științe și tehnologie.**

Profesorul trebuie să promoveze experiențe de învățare prin conținuturi și activități, cât mai variate care să susțină dezvoltarea potențialului fiecărui elev.

Exemple de metode moderne de învățare care pot fi utilizate în activitatea didactică:

- Știu/vreau să știu/am învățat;
- Jurnalul cu dublă intrare;
- Cafeneaua;
- Metoda diagramelor Venn;
- Cubul;
- „Urcușul pe munte”;
- Spune-mi mai mult etc.

Un exemplu de metodă didactică ce poate fi folosită în activitățile de învățare este metoda „**Spune-mi mai mult**”.

Metoda „Spune-mi mai mult”, este un joc de recapitulare care se joacă cu clasa întreagă. Imaginați-vă, de exemplu, că ultima dumneavoastră lecție a fost despre activele immobilizate. Împărțiți elevii din clasă în „stânga” și „dreapta” și cereți-i uneia dintre părți să se gândească la un lucru pe care și-l amintesc despre activele immobilizate. După ce a răspuns elevul de pe partea respectivă, e rândul elevilor de pe cealaltă parte să numească încă un lucru.

Răspunsurile alternează de la dreapta la stânga până ce una dintre părți pierde pentru că nu-și mai amintește nimic altceva despre subiect. Acest joc simplu poate să devină un început antrenant și folositor al lecției următoare.

Exemplificare metoda creativă „Spune-mi mai mult”

Rezultatele învățării:

Cunoștințe	Abilități	Atitudini
2.1.3. Prezentarea conceptului și elementelor definatorii ale obiectului și metodei contabilității	2.2.4. Aplicarea reglementărilor contabile de grupare și clasificare a activelor, capitalurilor proprii, datoriilor, a veniturilor și cheltuielilor	2.3.3. Implicarea independentă și responsabilă în delimitarea activelor, capitalurilor proprii, datoriilor, a veniturilor și cheltuielilor

Activitate: Prezentarea și identificarea elementelor immobilizărilor corporale.

Obiective:

- identificarea immobilizărilor corporale
- prezentarea immobilizărilor corporale
- folosirea termenilor de specialitate în comunicare
- efectuarea exercițiilor de grupare și clasificare a immobilizărilor corporale

- argumentarea alegerii făcute

Mod de organizare a activității:

- Activitate pe grupe

Resurse materiale:

- Foi de hârtie
- Foi de flipchart

Durată: 45 minute

Desfășurare:

- Pregătire:

- Se organizează elevii în 2 grupe pe criteriul ales de profesor

- Realizare:

- Profesorul prezintă modul de lucru
- Elevii vor pune întrebări pe rând, alternând de la dreapta la stânga.
- Profesorul prezintă grupa câștigătoare.
- Fiecare grupă desemnează câte un reprezentant care va argumenta activitatea desfășurată de grupa sa.

Evaluare și feed-back:

- Activitatea se va evalua pe baza unei fișe de evaluare (detaliată la capitolul *Sugestii privind evaluarea*)

• **Sugestii privind evaluarea**

Evaluarea reprezintă partea finală a demersului de proiectare didactică, prin care profesorul va măsura eficiența întregului proces instructiv-educativ. Evaluarea urmărește măsura în care elevii și-au achiziționat rezultatele învățării propuse în standardele de pregătire profesională.

Evaluarea rezultatelor învățării poate fi:

- La începutul modulului* – evaluare inițială.
 - Instrumentele de evaluare pot fi orale și scrise.
 - Reflectă nivelul de pregătire al elevului.
- În timpul parcurgerii modulului, prin forme de verificare continuă a rezultatelor învățării.*
 - Planificarea evaluării trebuie să se deruleze după un program stabilit, evitându-se aglomerarea evaluărilor în aceeași perioadă de timp.
- Finală*
 - Realizată printr-o metodă cu caracter aplicativ și integrat la sfârșitul procesului de predare/ învățare și care informează asupra îndeplinirii criteriilor de realizare a cunoștințelor, abilităților și atitudinilor.

Se propun următoarele **instrumente de evaluare inițială:**

- Întrebări;
- Chestionare;
- Exerciții de tipul știu/vreau să știu/am învățat;
- Brainstorming.

Sugerăm următoarele **instrumente de evaluare** continuă:

- Fișe de observație;
- Fișe test;
- Fișe de lucru;
- Fișe de autoevaluare;
- Fișe de monitorizare a progresului;
- Fișe pentru evaluarea/ autoevaluarea abilităților specifice secolului XXI;

- Teste de verificare a cunoștințelor cu: itemi cu alegere multiplă, itemi alegere duală, itemi de completare, itemi de tip pereche, itemi de tip întrebări structurate sau itemi de tip rezolvare de probleme;
- Fișa de autoevaluare a capacității colaborative;
- Lista de verificare a proiectului;
- Brainstorming;
- Planificarea proiectului;
- Mozaicul;
- Fișă de observație;
- Jurnalul elevului;
- Teme de lucru;
- Presentare.

Propunem următoarele **instrumente de evaluare** finală:

- Chestionare - cu grile de evaluare/autoevaluare;
- Proiectul - prin care se evaluează metodele de lucru, utilizarea corespunzătoare a bibliografiei, materialelor și echipamentelor, acuratețea tehnică, modul de organizare a ideilor și materialelor într-un raport. Poate fi abordat individual sau de către un grup de elevi;
- Studiul de caz - care constă în descrierea unui produs, a unei imagini sau a unei înregistrări electronice care se referă la un anumit proces tehnologic;
- Portofoliul - care oferă informații despre rezultatele școlare ale elevilor, activitățile extrașcolare, etc.

Rezultatele învățării/ competențele cheie dobândite se evaluează **integrat** în situațiile în care s-a realizat agregarea acestora în unitățile respective și **separat** în situațiile în care pot fi individualizate în contextul profesional.

Exemplificarea evaluării rezultatelor învățării:

Cunoștințe	Abilități	Atitudini
2.1.3. Prezentarea conceptului și elementelor definitorii ale obiectului și metodei contabilității	2.2.4. Aplicarea reglementărilor contabile de grupare și clasificare a activelor, capitalurilor proprii, datoriilor, a veniturilor și cheltuielilor	2.3.3. Implicarea independentă și responsabilă în delimitarea activelor, capitalurilor proprii, datoriilor, a veniturilor și cheltuielilor

Activitate: Prezentarea și identificarea elementelor imobilizărilor corporale.

Obiective:

- identificarea imobilizărilor corporale
- prezentarea imobilizărilor corporale
- folosirea termenilor de specialitate în comunicare
- efectuarea exercițiilor de grupare și clasificare a imobilizărilor corporale
- argumentarea alegerii făcute

- **Criterii de realizare și ponderea acestora**

Nr. crt.	Criterii de realizare și ponderea acestora	Indicatorii de realizare și ponderea acestora	Punctaj		
1.	Primirea și planificarea sarcinii de lucru	30%	Selectarea informațiilor necesare pentru prezentarea și identificarea	60%	18 p

Nr. crt.	Criteria de realizare și ponderea acestora		Indicatorii de realizare și ponderea acestora	Punctaj
			imobilizarilor corporale.	
			Alegerea instrumentelor de lucru: foi de flipchart, marker	40% 12 p
2.	Realizarea sarcinii de lucru	40%	Respectarea etapelor prezentate de cadrul didactic	25% 10 p
			Realizarea prezentării și identificării imobilizarilor corporale.	50% 20 p
			Utilizarea corectă a noțiunilor științifice.	25% 10 p
3.	Prezentarea și promovarea sarcinii realizate	30%	Folosirea corectă a terminologiei de specialitate	20% 6 p
			Prezentarea unei aprecieri globale a muncii realizate.	20% 6 p
			Argumentarea activității realizate.	40% 12 p
			Indicarea corectă a imobilizărilor corporale	20% 6 p
TOTAL PUNCTAJ			100%	100 p

Fișă de evaluare a activității

Criteria de apreciere a performanței

- 1) Selectarea informațiilor necesare pentru prezentarea și identificarea imobilizarilor corporale
- 2) Alegerea instrumentelor de lucru: foi de flipchart, marker
- 3) Respectarea etapelor prezentate de cadrul didactic
- 4) Realizarea prezentării și identificării imobilizarilor corporale.
- 5) Utilizarea corectă a noțiunilor științifice
- 6) Folosirea corectă a terminologiei de specialitate
- 7) Prezentarea unei aprecieri globale a muncii realizate
- 8) Argumentarea activității realizate
- 9) Indicarea corectă a imobilizărilor corporale

• Bibliografie

1. Brookson, Stephan, *Cum sa înțelegem contabilitatea*, Ed.RAO
2. Caraiani Chirata, Dumirana Mihaela, *Bazele contabilității*, Editia a III- a, Editura Universitară
3. Cerghit, Ioan, *Sisteme de instruire alternative.și complementare*. Structuri, stiluri și strategii, București, Editura Aramis, 2002
4. Cristea, Gabriela C., *Managementul lecției*, București, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., 2003
5. Cristea, Sorin, *Dicționar de pedagogie*, București, Grupul Editorial Litera. 2000
6. Jinga, Ioan; Negreț, Ioan, *Învățarea eficientă*, București, Editura Editis, 1994
7. Lisievici, Petru, *Evaluarea în învățământ*. Teorie, practică, instrumente, București, Editura Aramis, 2002
8. Manea L, Nichita M.E., Irimia A., Rapceanu C., *Introducere în contabilitate. Aplicații, ASE*, București, 2013
9. Meyer Geniviève, *De ce și cum evaluăm*, Iași, Editura Polirom

10. Radu, Ion T., *Evaluarea în procesul didactic*, București, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., 2000
11. Vogler Jean (coord.), *Evaluarea în învățământul preuniversitar*, Iași, Editura Polirom, 2000
12. *** - Documente financiar-contabile, Editura Monitorul Oficial, 2009
13. *** - *Legea nr. 31/1990 - Legea societăților comerciale*
14. *** - *Legea nr 82/1991 - Legea contabilității (cu modificările ulterioare)*
15. *** - Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 3.512/2008 privind documentele financiar-contabile, în vigoare de la 1 ianuarie 2009
16. *** - OMFP 1802/2014 – Reglementările contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate
17. www.e-legis.ro
18. www.conta.ro
19. www.gestiunestocuri.ro
20. www.e-contabilitate.ro
21. www.programedecontabilitate.ro
22. <http://educate.intel.com/ro/AssessingProjects>

MODUL 2: ECONOMIA ÎNTREPRINDERII

• Notă introductivă

Modulul „**Economia întreprinderii**” este o componentă a ofertei educaționale (curriculare) pentru toate calificările profesionale din domeniul *Comerț/Economic*, face parte din cultura de specialitate și pregătirea practică săptămânală aferentă clasei a IX-a, învățământ liceal-filiera tehnologică.

Modulul are alocat un număr de **108 ore/an**, conform planului de învățământ, din care:

- **36 ore/an** – laborator tehnologic

Modulul „**Economia întreprinderii**” este centrat pe rezultate ale învățării și vizează dobândirea de cunoștințe, abilități și atitudini necesare angajării pe piața muncii în una din ocupațiile specificate în SPP-urile corespunzătoare calificărilor profesionale de nivel 4, din domeniul de pregătire profesională *Comerț /Economic* sau în continuarea pregătirii într-o calificare de nivel superior.

• Structură modul

Corelarea dintre rezultatele învățării din SPP și conținuturile învățării

URÎ 4. Organizarea activității unităților economice			Conținuturile învățării
Rezultate ale învățării (codificate conform SPP)			
Cunoștințe	Abilități	Atitudini	
4.1.1. 4.1.2. 4.1.3. 4.1.4.	4.2.1. 4.2.2. 4.2.3. 4.2.4. 4.2.5. 4.2.6. 4.2.7.	4.3.1. 4.3.2. 4.3.3. 4.1.4.	<p>Fenomene și procese economice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Descrierea fenomenelor, proceselor și operațiilor economice ; • Influența evenimentelor contemporane în economia de piața. <p>Tipuri de unități economice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Delimitări terminologice: întreprindere, societate, firmă, unitate economică; • Caracteristicile și definirea întreprinderii în economia de piața. • Mediul întreprinderii; • Tipologiile unității economice: <ul style="list-style-type: none"> - forma de proprietate ; - forma juridică ; - modul de asociere; - obiectul de activitate; - structură operativă. <p>Organizarea structurală:</p> <ul style="list-style-type: none"> • conceptul de structura a întreprinderii ; • tipuri de structuri organizatorice ; • elemente de bază (postul, fișa de post, funcția, ponderea ierarhică, compartimentul, nivelurile ierarhice, relațiile organizatorice);
4.1.5. 4.1.6.	4.2.7. 4.2.8. 4.2.9. 4.2.10	4.3.5.	<p>Spațiile la nivelul unității economice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spațiile la nivel de depozit: <ul style="list-style-type: none"> - Spațiul privind recepția mărfurilor, a materiilor prime;

URÎ 4. Organizarea activității unităților economice			Conținuturile învățării
Rezultate ale învățării (codificate conform SPP)			
Cunoștințe	Abilități	Atitudini	
			<ul style="list-style-type: none"> - Spațiul privind depozitarea, păstrarea, condiționarea ambalajelor și a stocului de marfă. • Spațiul de contact cu clienții: raioane, culoare de circulație, spații de prezentare, spații de așteptare. • Fluxurilor de circulație într-o unitate economică: informațiilor, mărfurilor, personalului, clienților.
4.1.7. 4.1.8	4.2.11 4.2.12.	4.3.6. 4.3.7	<p>Tipuri de resurse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • resursele umane; • resurse materiale; • resurse financiare; • resurse informaționale; • resurse de timp. <p>Organizarea procesuală:</p> <ul style="list-style-type: none"> • elemente componente; • efecte (funcțiunea, activitatea, sarcini, atribuții); • procese economice (aprovizionare, depozitare, producție, comercializare), rentabilitatea și eficiența proceselor economice;
4.1.9.	4.2.13. 4.2.14.	4.3.8. 4.3.9.	<p>Resurse umane la nivelul unității economice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • productivitatea muncii; • motivația muncii; • managementul timpului; • managementul proiectului.

- **Lista minimă de resurse materiale (echipamente, unelte și instrumente, machete, materii prime și materiale, documentații tehnice, economice, juridice etc.) necesare dobândirii rezultatelor învățării (existente în școală sau la operatorul economic)**
 - tabla, cretă, marker, flipchart.
 - literatura de specialitate.
 - calculator,
 - videoproiector,
 - imprimantă

- **Sugestii metodologice**

Conținuturile *modulului „Economia întreprinderii”* trebuie să fie abordate într-o manieră flexibilă, diferențiată, ținând cont de particularitățile colectivului cu care se lucrează și de nivelul inițial de pregătire.

Numărul de ore alocat fiecărei teme rămâne la latitudinea cadrelor didactice care predau conținutul modulului, în funcție de dificultatea temelor, de nivelul de cunoștințe anterioare ale colectivului cu care lucrează, de complexitatea materialului didactic implicat în strategia didactică și de ritmul de asimilare a cunoștințelor de către colectivul instruit.

Modulul „*Economia întreprinderii*” are o structură flexibilă, deci poate încorpora, în orice moment al procesului educativ, noi mijloace sau resurse didactice. Pregătirea se recomandă a se desfășura în laboratoare sau/și în cabinete de specialitate, ateliere de instruire practică din unitatea de învățământ sau de la operatorul economic, dotate conform recomandărilor menționate mai sus.

Pregătirea în cabinete/ laboratoare tehnologice/ ateliere de instruire practică din unitatea de învățământ sau de la operatorul economic are importanță deosebită în atingerea rezultatelor învățării.

Se recomandă abordarea instruirii centrate pe elev prin proiectarea unor activități de învățare variate, prin care să fie luate în considerare stilurile individuale de învățare ale fiecărui elev, inclusiv adaptarea la elevii cu CES.

Aceste activități de învățare vizează:

- aplicarea metodelor centrate pe elev, pe activizarea structurilor cognitive și operatorii ale elevilor, pe exersarea potențialului psihofizic al acestora, pe transformarea elevului în coparticipant la propria instruire și educație;
- îmbinarea și alternanța sistematică a activităților bazate pe efortul individual al elevului (documentarea după diverse surse de informare, observația proprie, exercițiul personal, instruirea programată, experimentul și lucrul individual, tehnica muncii cu fișe) cu activitățile ce solicită efortul colectiv (de echipă, de grup) de genul discuțiilor, asaltului de idei, etc.;
- folosirea unor metode care să favorizeze relația nemijlocită a elevului cu obiectele cunoașterii, prin recurgere la modele concrete;
- însușirea unor metode de informare și de documentare independentă, care oferă deschiderea spre autoinstruire, spre învățare continuă.

Competențele cheie integrate în modulul Economia întreprinderii sunt din categoria:

- **Competențe de bază de matematică, științe și tehnologie.**
- **Competențe sociale și civice.**

Profesorul trebuie să promoveze experiențe de învățare prin conținuturi și activități cât mai variate care să susțină dezvoltarea potențialului fiecărui elev.

Exemple de metode moderne de învățare care pot fi utilizate în activitatea didactică:

- Știu/vreau să știu/am învățat;
- Metoda Jigsaw (Mozaicul);
- Jurnalul cu dublă intrare;
- Cafeneaua;
- Turul galeriei;
- Metoda diagramelor Venn;
- Cubul;
- Brainstorming;
- Metoda pălăriilor gânditoare;
- Tehnica 6/3/5, etc.

Metoda diagramelor Venn reprezintă o modalitate de verificare a validității inferențelor (imediate și mediate) prin reprezentări grafice. Metoda în sine constă în intersectarea unui număr de cercuri, fiecare cerc reprezentă un termen al inferenței.

Preluata cu succes din matematica, metoda permite ca în orice etapă a unei lecții, să fie realizate comparații între personaje, întâmplări, corpuri sau evenimente istorice, idei, concepte.

O diagramă Venn este formată din cercuri mari care se suprapun parțial. Cadrul didactic cere elevilor să construiască o asemenea diagramă completând în perechi-grupe sau individual, doar câte un cerc care să se refere la unul din cele două concepte.

Elevii pot gândi, lucra în perechi, să comunice și să completeze diagrama, apoi se pot grupa câte 4, pentru a-și compara cercurile, completând împreună zona de intersecție a lor cu elementele comune celor două concepte. (ca exemplu, se pot pregăti pe suporturi, coli pe care sunt realizate două diagrame Venn.

Exemplificare metoda creativă Diagrama VENN

Rezultatele învățării:

Cunoștințe	Abilități	Atitudini
4.1.2. Descrierea tipurilor de unități economice după criterii date.	4.2.2. Diferențierea tipurilor de unități economice, după criterii date.	4.3.2. Argumentarea avantajelor și dezavantajelor diferitelor tipuri de unități economice, într-un mod independent și responsabil

Activitate: Asemănări și deosebiri între tipurile de unități economice, în funcție de forma juridică.

Obiective:

- Să identifice principalele asemănări și deosebiri între unitățile economice
- Să stabilească forma legală optimă pentru o afacere
- Să argumenteze alegerea făcută

Mod de organizare a activității:

- Activitate pe grupe

Resurse materiale:

- Foi de hârtie
- Foi de flipchart

Durată: 45 minute

Desfășurare:

- Pregătire:

- Se organizează elevii în grupe de câte 4-5 persoane pe criteriul ales de profesor

- Realizare:

- Profesorul prezintă modul de lucru
- Elevii vor desena în cadrul grupelor formate cercuri suprapuse
- Fiecare grupă va consemna în intersecția cercurilor aspectele comune, iar în zonele în care cercurile nu se suprapun aspectele diferite ale tipurilor de unități economice
- Profesorul colectează toate hârtiile și prezintă rezultatele
- Fiecare grupă desemnează câte un reprezentant care va argumenta activitatea desfășurată

- Evaluare și feed-back:

- Activitatea se va evalua pe baza unei fișe de evaluare (detaliată la capitolul *Sugestii privind evaluarea*)

• Sugestii privind evaluarea

Evaluarea reprezintă partea finală a demersului de proiectare didactică, prin care profesorul va măsura eficiența întregului proces instructiv-educativ. Evaluarea urmărește măsura în care elevii și-au achiziționat rezultatele învățării propuse în standardele de pregătire profesională.

Evaluarea poate fi:

a. *La începutul modulului* – evaluare inițială.

- Instrumentele de evaluare pot fi orale și scrise.
- Reflectă nivelul de pregătire al elevului.

b. *În timpul parcurgerii modulului, prin forme de verificare continuă a rezultatelor învățării.*

- Planificarea evaluării trebuie să aibă loc într-un mediu real, după un program stabilit, evitându-se aglomerarea evaluărilor în aceeași perioadă de timp.

c. *Finală*

- Realizată printr-o metodă cu caracter aplicativ și integrat la sfârșitul procesului de predare/ învățare și care informează asupra îndeplinirii criteriilor de realizare a cunoștințelor, abilităților și atitudinilor.

Se propun următoarele **instrumente de evaluare inițială**:

- Întrebări;
- Chestionare;
- Exerciții de tipul știu/vreau să știu/am învățat;
- Brainstorming.

Se propun următoarele **instrumente de evaluare continuă**:

- Fișe de observație;
- Fișe test;
- Fișe de lucru;
- Fișe de autoevaluare;
- Fișe de monitorizare a progresului;
- Fișe pentru evaluarea/ autoevaluarea abilităților specifice secolului XXI;
- Teste de verificare a cunoștințelor cu: itemi cu alegere multiplă, itemi alegere duală, itemi de completare, itemi de tip pereche, itemi de tip întrebări structurate sau itemi de tip rezolvare de probleme;
- Fișa de autoevaluare a capacității colaborative;
- Lista de verificare a proiectului;
- Brainstorming;
- Planificarea proiectului;
- Mozaicul;
- Fișă de observație;
- Jurnalul elevului;
- Teme de lucru;
- Presentare.

Se propun următoarele **instrumente de evaluare finală**:

- Chestionare - cu grile de evaluare/autoevaluare.
- Proiectul - prin care se evaluează metodele de lucru, utilizarea corespunzătoare a bibliografiei, materialelor și echipamentelor, acuratețea tehnică, modul de organizare a ideilor și materialelor într-un raport. Poate fi abordat individual sau de către un grup de elevi.
- Studiul de caz - care constă în descrierea unui produs, a unei imagini sau a unei înregistrări electronice care se referă la un anumit proces tehnologic.
- Portofoliul - care oferă informații despre rezultatele școlare ale elevilor, activitățile extrașcolare, etc.

Rezultatele învățării/ competențele cheie dobândite se evaluează **integrat** în situațiile în care s-a realizat agregarea acestora în unitățile respective și **separat** în situațiile în care pot fi individualizate în contextul profesional.

Exemplificarea evaluării rezultatelor învățării:

Cunoștințe	Abilități	Atitudini
4.1.2.Descrierea tipurilor de unității economice după criterii date.	4.2.2.Diferențierea tipurilor de unități economice, după criterii date.	4.3.2.Argumentarea avantajelor și dezavantajelor diferitelor tipuri de unități economice, într-un mod independent și responsabil

Activitate: Asemănări și deosebiri între tipurile de unități economice, în funcție de forma juridică.

Obiective:

- Să identifice principalele asemănări și deosebiri între unitățile economice
- Să stabilească forma legală optimă pentru o afacere
- Să argumenteze alegerea făcută

Criterii și indicatori de realizare și ponderea acestora

Nr. crt.	Criterii de realizare și ponderea acestora		Indicatorii de realizare și ponderea acestora		Punctaj
1.	Primirea și planificarea sarcinii de lucru	30%	Selectarea informațiilor necesare pentru clasificarea unităților economice.	60%	18
			Alegerea instrumentelor de lucru: foi de flipchart, marker	40%	12
2.	Realizarea sarcinii de lucru	40%	Respectarea etapelor prezentate de cadrul didactic	25%	10
			Realizarea asemănarilor și deosebirilor unităților economice	50%	20
			Utilizarea corectă a noțiunilor științifice.	25%	10
3.	Prezentarea și promovarea sarcinii realizate	30%	Folosirea corectă a terminologiei de specialitate	20%	6
			Prezentarea unei aprecieri globale a muncii realizate.	20%	6
			Argumentarea activității realizate.	40%	12
			Indicarea corectă a asemănarilor și deosebirilor	20%	6
	TOTAL				100

Fișă de evaluare a activității**A. Criterii de apreciere a performanței**

- 1) Selectarea informațiilor necesare pentru clasificarea unităților economice
- 2) Alegerea instrumentelor de lucru: foi de flipchart, marker
- 3) Respectarea etapelor prezentate de cadrul didactic
- 4) Realizarea asemănarilor și deosebirilor unităților economice
- 5) Utilizarea corectă a noțiunilor științifice
- 6) Folosirea corectă a terminologiei de specialitate
- 7) Prezentarea unei aprecieri globale a muncii realizate
- 8) Argumentarea activității realizate
- 9) Indicarea corectă a asemănarilor și deosebirilor

- **Bibliografia**

1. Bărbulescu, C., Gavrilă, T., (coord.), (1999), *Economia și gestiunea întreprinderii*, Editura Economică, București.
2. Cârstea, Gh., (1994), *Managementul producției*, Editura Interprint, București.
3. Constantinescu, D., Tumbăr, C., Nistorescu, T., Meghișan, Gh., (2000), *Economia întreprinderii*, Editura Economică, București.
4. Lefter, V., Manolescu, A., (1995), *Managementul resurselor umane*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
5. Manolescu, A., (2003), *Managementul resurselor umane*, Editura Economică, București.
6. Zorlențan, T., Burduș, E., Căprărescu, G., (1998), *Managementul organizației*, Editura Economică, București.

www.edu.ro – este pagina web a Ministerului Educației și Cercetării de unde puteți accesa standardele de pregătire profesională

www.tvet.ro – este pagina web a Centrului Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, unde puteți accesa standardele de pregătire profesională și auxiliare curriculare

<http://ferl.becta.org.uk> și

<http://ferl.ngfl.gov.uk/> - Căutați în cadrul Resurselor Pedagogice sau De Învățare (*Pedagogy or Learning Resources*) – dacă doriți să aflați informații despre stilurile de Învățare (*Learning styles*) și căutați (*search*) cuvântul How (*Cum*) și veți găsi materiale despre cum să vă creați resurse pentru activitatea didactică

www.becta.org.uk – pagina web a DFES (Departamentul pentru Învățământ și Competențe) cu sfaturi și îndrumări privind tehnologia comunicării și informației

www.lsd.org.uk - pe acest site găsiți documente de cercetare utile privind abilitățile cheie

<http://www.ccm.ac.uk/itech/cfet/materials/materials.asp>

de pe această pagină puteți descărca pachetul complet privind utilizarea TIÎ (*Information Learning Technology – ‘Tehnologia Informațiilor pentru Învățare’*) și materiale pentru profesor– de la utilizarea mouse-ului și până la crearea de materiale didactice

MODUL 3: CALITATEA PRODUSELOR ȘI SERVICIILOR

• Notă introductivă

Modulul „Calitatea produselor și serviciilor” este o componentă a ofertei educaționale (curriculare) pentru toate calificările profesionale din domeniul *Comerț/Economic*, face parte din cultura de specialitate și pregătirea practică săptămânală, aferentă clasei a IX-a, învățământ liceal-filiera tehnologică.

Modulul are alocat un număr de **108 ore/an**, conform planului de învățământ, din care:

- **36 ore/an** – laborator tehnologic

Modulul „Calitatea produselor și serviciilor” este centrat pe rezultate ale învățării și vizează dobândirea de cunoștințe, abilități și atitudini necesare angajării pe piața muncii în una din ocupațiile specificate în SPP-urile corespunzătoare calificărilor profesionale de nivel 4, din domeniul de pregătire profesională *Comerț/Economic* sau în continuarea pregătirii într-o calificare de nivel superior.

• Structură modul

Corelarea dintre rezultatele învățării din SPP și conținuturile învățării

URÎ 5. Asigurarea calității produselor și serviciilor			Conținuturile învățării
Rezultate ale învățării (codificate conform SPP)			
Cunoștințe	Abilități	Atitudini	
5.1.1.	5.2.1.	5.3.1.	Concepte de bază în studiul mărfurilor și serviciilor: Marfa : <ul style="list-style-type: none"> • Semnificația conceptului de marfă • Termeni cu semnificație similară - bun, produs, articol • Concepte referitoare la marfă: proprietăți, caracteristici, indicatori, parametrii, indici, funcții Serviciu: <ul style="list-style-type: none"> • Definire • Rol și importanță Calitatea produselor și serviciilor <ul style="list-style-type: none"> • Definirea conceptului de “calitate” • Orientări privind definirea calității produselor și serviciilor • Ipostazele calității produselor și serviciilor Clasificarea produselor și serviciilor <ul style="list-style-type: none"> • Sortimentul de produse • Clasificarea mărfurilor • Clasificarea serviciilor Proprietățile mărfurilor Clasificarea proprietăților mărfurilor Caracterizarea proprietăților mărfurilor <ul style="list-style-type: none"> • Proprietățile fizice • Proprietățile chimice • Proprietățile biologice
5.1.2.	5.2.2.	5.3.2.	
5.1.3.	5.2.3.	5.3.3.	
5.1.4.	5.2.4.		
5.1.5.	5.2.5.		
5.1.6.	5.2.6. 5.2.7.		

URÎ 5. Asigurarea calității produselor și serviciilor			Conținuturile învățării
Rezultate ale învățării (codificate conform SPP)			
Cunoștințe	Abilități	Atitudini	
			<ul style="list-style-type: none"> • Proprietățile economice • Proprietățile estetice • Proprietățile organoleptice • Proprietățile ergonomice • Proprietățile ecologice <p>Caracteristicile calității produselor și serviciilor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Caracteristicile de calitate ale produselor • Caracteristicile calității serviciilor • Determinarea calității produselor și serviciilor <p>Cadrul legislativ privind calitatea produselor și serviciilor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reglementări legislative privind calitatea produselor și serviciilor • Standardizarea produselor și serviciilor • HACCP • Certificarea și garantarea produselor și serviciilor
5.1.7. 5.1.8. 5.1.9. 5.1.10.	5.2.8. 5.2.9. 5.2.10.	5.3.4.	<p>Marcarea mărfurilor</p> <p>Elemente de definire a mărcilor</p> <p>Funcțiile mărcilor</p> <p>Clasificarea mărcilor. Tipuri de mărci</p> <p>Codificarea mărfurilor</p>
5.1.11. 5.1.12. 5.1.13. 5.1.14.	5.2.11. 5.2.12.	5.3.5.	<p>Ambalarea mărfurilor</p> <p>Definirea ambalajului</p> <p>Definirea operației de ambalare a mărfurilor</p> <p>Funcțiile ambalajului</p> <p>Tipuri de materiale utilizate pentru ambalaje</p> <p>Metode de ambalare a mărfurilor</p>

- **Lista minimă de resurse materiale (echipamente, unelte și instrumente, machete, materii prime și materiale, documentații tehnice, economice, juridice etc.) necesare dobândirii rezultatelor învățării (existente în școală sau la operatorul economic)**
 - ✓ tablă, cretă, marker,
 - ✓ flipchart,
 - ✓ legislație privind calitatea produselor și serviciilor,
 - ✓ standarde de mărfuri,
 - ✓ literatură de specialitate,
 - ✓ mostre de ambalaje,
 - ✓ mostre de mărfuri,
 - ✓ calculator,
 - ✓ videoproiector,
 - ✓ imprimantă,
 - ✓ copiator,
 - ✓ conexiune la internet,
 - ✓ aparatură și ustensile pentru determinarea proprietăților și caracteristicilor mărfurilor.

• Sugestii metodologice

Conținuturile programei modulului „**Calitatea produselor și serviciilor**” trebuie să fie abordate într-o manieră flexibilă, diferențiată, ținând cont de particularitățile colectivului cu care se lucrează și de nivelul inițial de pregătire.

Numărul de ore alocat fiecărei teme rămâne la latitudinea cadrelor didactice care predau conținutul modulului, în funcție de dificultatea temelor, de nivelul de cunoștințe anterioare ale colectivului cu care lucrează, de complexitatea materialului didactic implicat în strategia didactică și de ritmul de asimilare a cunoștințelor de către colectivul instruit.

Modulul „**Calitatea produselor și serviciilor**” are o structură elastică, deci poate încorpora, în orice moment al procesului educativ, noi mijloace sau resurse didactice. Pregătirea se recomandă a se desfășura în laboratoare sau/și în cabinete de specialitate, ateliere de instruire practică din unitatea de învățământ sau de la operatorul economic, dotate conform recomandărilor menționate mai sus.

Pregătirea în cabinete/ laboratoare tehnologice/ ateliere de instruire practică din unitatea de învățământ sau de la operatorul economic are importanță deosebită în atingerea rezultatelor învățării.

Se recomandă abordarea instruirii centrate pe elev prin proiectarea unor activități de învățare variate, prin care să fie luate în considerare stilurile individuale de învățare ale fiecărui elev.

Aceste activități de învățare vizează:

- aplicarea metodelor centrate pe elev, pe activizarea structurilor cognitive și operatorii ale elevilor, pe exersarea potențialului psiho-fizic al acestora, pe transformarea elevului în coparticipant la propria instruire și educație;
- îmbinarea și alternanța sistematică a activităților bazate pe efortul individual al elevului (documentarea după diverse surse de informare, observația proprie, exercițiul personal, instruirea programată, experimentul și lucrul individual, tehnica muncii cu fișe) cu activitățile ce solicită efortul colectiv (de echipă, de grup) de genul discuțiilor, asaltului de idei, etc.;
- folosirea unor metode care să favorizeze relația nemijlocită a elevului cu obiectele cunoașterii, prin recurgere la modele concrete;
- însușirea unor metode de informare și de documentare independentă, care oferă deschiderea spre autoinstruire, spre învățare continuă.

Competențele cheie integrate în modulul „**Calitatea produselor și serviciilor**” sunt din categoria:

- **Competențe de comunicare în limba română și în limba maternă**
- **Competențe de bază de matematică, științe și tehnologie**
- **Competențe sociale și civice**

Profesorul trebuie să promoveze experiențe de învățare prin conținuturi și activități, cât mai variate care să susțină dezvoltarea potențialului fiecărui elev.

Exemple de metode moderne de învățare care pot fi utilizate în activitatea didactică:

- Știu/vreau să știu/am învățat;
- Schimbă perechea,
- Studiul de caz
- Știu/vreau să știu/am învățat;
- Metoda „Floarea de lotus”
- Jurnalul cu dublă intrare;
- Cafeneaua;
- Metoda diagramelor Venn;
- Cubul;

- Brainstorming;
- Harta minții;
- Metoda bulgărelui de zăpadă;
- Metoda puzzle;
- Metoda piramidei;
- Cine știe câștigă;
- Turul galeriei;
- Pălăriile gânditoare;
- Harta scenariilor de viitor etc.

Exemplificarea unei metode creative în vederea formării unui rezultat al învățării

Roata cuvintelor – metodă care stimulează creativitatea elevilor prin schimbul de idei; implicare și încurajare în prezentarea tipurilor de materiale folosite ca ambalaje; dezvoltarea gândirii critice a elevilor pentru asumarea responsabilităților și motivare pentru rezultatele obținute.

Rezultate ale învățării

Cunoștințe:	Abilități:	Atitudini:
5.1.13. Tipuri de materiale utilizate pentru ambalaje	5.2.11. <i>Identificarea tipurilor de ambalaje în funcție de grupele de mărfuri</i>	5.3.4. Asumarea responsabilității în respectarea calității mărfurilor, în raport cu ambalarea acestora

Activitate: Tipuri de materiale utilizate pentru ambalaje.

Obiective:

- Să identifice tipuri de materiale utilizate pentru ambalaje.
- Să analizeze caracteristicile materialelor utilizate pentru ambalaje.
- Să se documenteze în legătură impactul ambalajelor asupra mediului înconjurător.

Mod de lucru:

Activitate pe grupe.

Resurse:

- Foi de hârtie.
- Foi de flipchart.
- Markere.

Timp de lucru: 50 minute

Desfășurare:

Pregătire:

- Clasa se împarte în 2 grupe care vor forma 2 cercuri concentrice, față în față. Participanții din cercul din mijloc, „creativii” (au idei legate de materialele folosite ca ambalaje și caracteristicile acestora), sunt în cercul din mijloc, iar cei de pe margine sunt agenții economici care evaluează impactul ambalajelor asupra mediului înconjurător.

Se face alocarea sarcinilor de lucru; exemplu: „**Stabiliți legătura ambalaj, caracteristici ale ambalajului și impactul asupra mediului**” .

Realizare:

- fiecare pereche de participanți (situată față în față) discută pe marginea temei date;
- după o anumită perioadă, moderatorul (profesorul), cere participanților din cercul interior să se mute cu o poziție în dreapta și să discute cu persoana nouă pe care o au în față;
- procesul se repetă până când toți participanții-pereche schimbă idei între ei;
- fiecare participant își exprimă ideile personale, le discută cu colegul din față și le notează pe o listă.

Evaluare și feed-back:

- după ce s-a încheiat procesul de finalizare a discuțiilor, cereți „creativilor” să prezinte materialele folosite cel mai des ca ambalaje în funcție de impactul asupra mediului înconjurător;
- au loc prezentări și discuții în plen respectând regulile stabilite de profesor;
- profesorul face aprecieri și recomandări subliniind aspectele importante legate de ambalaj și impactul asupra mediului înconjurător.

- **Sugestii privind evaluarea**

Evaluarea reprezintă partea finală a demersului de proiectare didactică, prin care profesorul va măsura eficiența întregului proces instructiv-educativ. Evaluarea urmărește măsura în care elevii și-au achiziționat rezultatele învățării propuse în standardele de pregătire profesională.

Evaluarea rezultatelor învățării poate fi:

- La începutul modulului* – evaluare inițială.
 - Instrumentele de evaluare pot fi orale și scrise.
 - Reflectă nivelul de pregătire al elevului.
- În timpul parcurgerii modulului, prin forme de verificare continuă a rezultatelor învățării.*
 - Planificarea evaluării trebuie să se deruleze după un program stabilit, evitându-se aglomerarea evaluărilor în aceeași perioadă de timp.
- Finală*
 - Realizată printr-o metodă cu caracter aplicativ și integrat la sfârșitul procesului de predare/ învățare și care informează asupra îndeplinirii criteriilor de realizare a cunoștințelor, abilităților și atitudinilor.

Se propun următoarele **instrumente de evaluare inițială**:

- Întrebări;
- Chestionare;
- Exerciții de tipul știu/vreau să știu/am învățat;
- Brainstorming.

Sugerăm următoarele **instrumente de evaluare** continuă:

- Fișe de observație;
- Fișe test;
- Fișe de lucru;
- Fișe de autoevaluare;
- Fișe de monitorizare a progresului;
- Fișe pentru evaluarea/ autoevaluarea abilităților specifice secolului XXI;
- Teste de verificare a cunoștințelor cu: itemi cu alegere multiplă, itemi alegere duală, itemi de completare, itemi de tip pereche, itemi de tip întrebări structurate sau itemi de tip rezolvare de probleme;
- Fișa de autoevaluare a capacității colaborative;
- Lista de verificare a proiectului;
- Brainstorming;
- Planificarea proiectului;
- Mozaicul;
- Fișă de observație;
- Jurnalul elevului;
- Teme de lucru;
- Prezentare.

Propunem următoarele **instrumente de evaluare** finală:

- Chestionare - cu grile de evaluare/autoevaluare;

- Proiectul - prin care se evaluează metodele de lucru, utilizarea corespunzătoare a bibliografiei, materialelor și echipamentelor, acuratețea tehnică, modul de organizare a ideilor și materialelor într-un raport. Poate fi abordat individual sau de către un grup de elevi;
- Studiul de caz - care constă în descrierea unui produs, a unei imagini sau a unei înregistrări electronice care se referă la un anumit proces tehnologic;
- Portofoliul - care oferă informații despre rezultatele școlare ale elevilor, activitățile extrașcolare, etc.

Rezultatele învățării/ competențele cheie dobândite se evaluează **integrat** în situațiile în care s-a realizat agregarea acestora în unitățile respective și **separat** în situațiile în care pot fi individualizate în contextul profesional.

Exemplificarea evaluării rezultatelor învățării:

Cunoștințe:	Abilități:	Atitudini:
5.1.5.Descrierea caracteristicilor de calitate ale produselor și serviciilor	5.2.5.Diferențierea caracteristicilor de calitate ale produselor și serviciilor	5.3.2.Colaborarea cu membrii echipei de lucru, în scopul îndeplinirii sarcinilor de la locul de muncă

Referatul ca instrument de evaluare complementară:

- oferă:
 - ✓ indicii referitoare la motivația pe care o are elevul pentru un modul; sau altul din curriculum-ul școlar;
 - ✓ posibilitatea elevului de a demonstra varietatea și profunzimea cunoștințelor pe care le posedă pe o anumită secțiune din modul;
 - ✓ elevului posibilitatea de a stabili o serie de corelații între cunoștințele diverselor discipline/module școlare și de a exersa interdisciplinaritatea ca modalitate de abordare a unor teme;
 - ✓ elevului ocazia de a-și demonstra capacitățile creative și imaginative și, implicit de a-și proiecta subiectivitatea în tratarea unor teme.
- are o pronunțată dimensiune formativă deoarece îl familiarizează pe elev:
 - ✓ cu tehnici de investigare,
 - ✓ să realizeze:
 - analize,
 - comparații,
 - generalizări,
 - să utilizeze diverse tipuri de raționamente,
 - să tragă concluzii în urma desfășurării unui demers cognitiv etc.
- generează o formă de învățare activă, motivantă pentru elev.

Evaluarea referatului presupune întocmirea unei grile/scheme de notare.

Se vor avea în vedere:

- ✓ sarcinile de lucru pentru temă;
- ✓ repere bibliografice;
- ✓ timpul de lucru.

Activitate: Diferențierea caracteristicilor de calitate ale produselor

Obiective:

Să identifice rolul caracteristicile de calitate ale produselor

Să diferențieze caracteristicile de calitate ale produselor

Să colaboreze cu membrii echipei de lucru, în scopul îndeplinirii sarcinilor

Mod de lucru:

Activitate individuală/grup

Resurse:

- Foi de hârtie.
- Foi de flipchart.
- Internet.
- Calculator.
- Imprimantă.
- Markere.

Perioada de desfășurare:

2 săptămâni

Desfășurare:

Alegerea temei referatului.

Stabilirea bibliografiei de specialitate, termenelor de realizare, perioadei de revizuire (dacă este cazul), respectarea dreptului de autor, conținutului. Alegerea ipotezei/întrebării de la care se pornește în realizarea sarcinii. Stabilirea procedurii de lucru ținându-se cont de raportarea material-scop. Revizuirea în funcție de situație. Prezentarea sarcinii de lucru, cu respectarea regulilor legate de redactare, exprimare, conținut științific, etc.

Pregătire:

Profesorul prezintă modul în care se lucrează în vederea îndeplinirii sarcinii de lucru. Se explică etapele în vederea realizării referatului „Diferențierea caracteristicilor de calitate ale produselor”, perioada de timp pentru realizare și revizuire, instrumentul de evaluare.

Structura referatului	Ce se evaluează
Introducere	Argumentul, cu justificarea ipotezei sau a unei întrebări legate de temă
Materiale	Materialele utilizate, menționate după o anumită procedură (material - scop)
Procedură	Prezentarea activităților în ordinea în care au fost derulate
Observații	Descrierea observațiilor
Rezultate	Prezentarea rezultatelor cu selectarea a ceea ce trebuie evidențiat
Comentarea rezultatelor	Realizare de tabele, diagrame, etc. și interpretarea lor
Concluzii	Rezumarea celor constatate într-o concluzie exprimată succint și prin raportare la ipoteza/întrebarea inițială
Bibliografie	Oportunitatea surselor bibliografice
Mod de prezentare	Aspect Continuitate Mod de exprimare, ritm, tonalitate Conținut științific Respectarea dreptului de autor

Criteria și indicatori de realizare și ponderea acestora aplicabile referatului evaluat

Nr. crt.	Criteria de realizare și ponderea acestora	Indicatorii de realizare și ponderea acestora	Punctaj		
1.	Primirea și planificarea sarcinii de lucru	30%	Stabilirea cuprinsului, bibliografiei de specialitate, agentului economic, termenelor de realizare și revizuire, respectarea dreptului de autor.	60%	18
			Alegerea ipotezei/întrebării pe care se bazează realizarea referatului.	40%	12
2.	Realizarea sarcinii de lucru	40%	Stabilirea procedurii de realizare, raportare material – scop.	25%	10
			Respectarea etapelor de realizare a sarcinii de lucru.	50%	20
			Rezolvarea sarcinii de lucru în conformitate cu procedura stabilită.	25%	10
3.	Prezentarea și promovarea sarcinii realizate	30%	Comentarea rezultatelor și organizarea concluziilor	20%	6
			Prezentarea unei aprecieri globale asupra muncii realizate individual.	20%	6
			Respectarea regulilor de prezentare a materialului realizat.	40%	12
			Indicarea unor căi de îmbunătățire și actualizare a activității agentului economic legate de caracteristicile de calitate ale produselor.	20%	6
Total punctaj					100

Evaluarea referatului se face prin utilizarea grilei de evaluare/notare.

În situația evaluării prin notare se va ține seama de stadiul realizării criteriilor și indicatorilor. Cadrul didactic va întocmi un barem de notare adaptat structurii referatului.

• Bibliografie

1. Cucuș, C.: Teorie și metodologia evaluării, Editura Polirom, București, 2008
2. Cerghit I. : Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri, strategii, Editura Aramis, 2002
3. Crețu ,C. : Psihopedagogia succesului, Editura Polirom Iași, 1997
4. Cristea ,S.: Dicționar de pedagogie, Editura Litera Educațional, Chișinău, 2002
5. Prof.univ.dr. Dumitru DIMA Prof.univ.dr. Ion DIACONESCU Prof.univ.dr. Rodica PAMFILIE Conf.univ.dr. Roxana PROCOPIE Lect.univ.dr. Magdalena BOBE Lect.univ.dr. Carmen PĂUNESCU Lect.univ.dr. Dorin POPESCU Asist.univ.drd. Lelia CHIRU - Fundamentele Științei mărfurilor alimentare